pidid tolleaegsed kivist majad, kuna ei praktiseeritud alusmüüride isoleerimist seintest, olema paratamatult suures enamikus niisked ja külmad vaatamata tohutule kütmisele.

Majanduslik moment raskendas teostada ka igivanast ajast rõhutatud nõuet, et katused kaetaks ainult tulekindla materjaliga. Katusekivid olid kallid ja raskelt hangitavad, pealegi olid nad ebaotstarbekohased kergemate ehitiste jaoks. Plekk oli veelgi kallim ja kättesaamatum. Mätaskatused nõudsid suurt hoolt ega pakkunud ka küllaldast kaitset sademete vastu. Muid tulekindlaid või vähemalt raskelt süttivaid katusekatte materjale tol ajal koha peal aga ei tuntud. Seetõttu kaeti kõikidele keeldudele vaatamata ikka jälle hooned linnas laudadega või pilbastega, eeslinnas isegi veel õlgedega. A. 1686 otsustas küll raad, et kõik edaspidi püstitatavad hooned eeslinnas tuleb katta mätastega [81], kuid näib, et see määrus leidis sama vähe täitmist kui kõik senised.

Sellevastu olid puudused ja korratused ahjude ja üldse tuleasemete, lõõride ja korstnate juures, mille üle alatasa kaevatakse kaasaegsetes dokumentides, tingitud peamiselt vähesest arusaamisest ehitustehnilistest nõuetest ning tihti ka lohakusest ja hoolimatusest. Mõnevõrra paranes olukord kutselise korstnapühkija ametisse seadmisega rae poolt a. 1689 [82].

Korduvalt üllitas raad plakateid nii puust katuste ka ka hädaohtlike tuleasemete vastu [83]. Peaaegu iga aasta toimetas seks määratud komisjon terves linnas paiklikke ülevaatusi ning laskis lammutada kõige tulehädaohtlikumad katused ja tulipesad valitsusvõimude poolt seks kaasa antud sõdurite poolt. Siiski ei vastanud tagajärjed ootustele. Rae jurisdiktsioon ei ulatunud kaugeltki üle terve linna, sest arvestamata Toome, mis ei kuulunud selle alla, et tahtnud isegi ehitusasjus seda tunnustada hulk aadlile ja ametnikele all-linnas kuuluvaid kinnikuid — nn. vabamaju, mille arv a. 1688 ulatus 30-ni [84].

Ka raad omalt poolt ei osutanud alati küllaldast järjekindlust omas tegevuses sel alal. Suurel määral põhjustas seda üksikasjalikuma oludekohase ehitusmäärustiku ja selle täitmise järele valvava asutise puudu-

---

[81] Raeprot. 1686, lk. 365.

[82] Raeprot. 1689, lk. 701, 708. Acta Causarum Privatorum 1689, nr. 153.

[83] Näiteks a. 1684 ja 1688. Raeprot. 1884 lk. 163; koopiaraamat 1684, lk. 71; Raeprot. 1688, lk. 318—319; koopiaraam. 1688 lk. 63. Säilinud 1688. a. visitatsiooni protokoll (Acta caus. priv. 1688, nr. 140) annab kujuka pildi tol ajal valitsevast olukorrast tulekaitse alal Tartus.

[84] Koopiaraam. 1688, lk. 103.

Tartu V, lk. 253